

Sygn. akt III Ca 404/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędziowie: SO Lucyna Morys - Magiera (spr.)

SO Gabriela Sobczyk

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 r. na rozprawie

sprawy z wniosku J. O.

z udziałem M. O. (1)

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 2 grudnia 2013 r., sygn. akt I Ns 2525/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie:

a) w punkcie VII w ten sposób, że wartość opisanych w nim nakładów ustalić na kwotę 25.672,68 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt dwa złote i sześćdziesiąt osiem groszy);

b) w punkcie IX w ten sposób, że zasądzona w nim kwota wynosi 46.913,07 zł (czterdzieści sześć tysięcy dziewięćset trzynaście złotych i siedem groszy), a jej termin płatności przypada do 31 marca 2015r.;

2. oddalić apelację w pozostałej części;

3. nie obciążać uczestniczki postępowania kosztami postępowania odwoławczego.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Barbara Braziewicz SSO Lucyna Morys - Magiera

Sygn. akt III Ca 404/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. O. domagał się podziału majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania M. O. (1) wskazując, iż w skład majątku wspólnego wchodzi nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) o wartości 150.000 złotych oraz wymienione ruchomości. Wniósł o dokonanie podziału w ten sposób, aby przyznać uczestniczce prawo własności wymienionej nieruchomości oraz ruchomości z obowiązkiem spłaty na jego rzecz kwoty 75.000zł tytułem wyrównania udziałów

w majątku wspólnym. W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 7 grudnia 2010 roku małżeństwo stron zostało rozwiązane bez orzekania o winie. W trakcie trwania związku małżeńskiego strony nabyły składniki majątkowe wymienione we wniosku. Wobec faktu, że wnioskodawca wyprowadził się z lokalu jeszcze przed rozwiązaniem małżeństwa nie zabierając ze sobą wymienionych ruchomości zasadne jest ich pozostawienie uczestniczce postępowania.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania M. O. (2) podniosła, że w skład majątku wspólnego wchodzi lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) ale jego wartość wynosi 88.000zł (wartość rynkowa około 110.000zł pomniejszona o wierzytelność w wysokości 22.000 zł) oraz ruchomości wymienione przez uczestnika z wyłączeniem meblów młodszej oraz encyklopedii stanowiących prezent dla córki. Nadto wskazała, że wartość tych ruchomości jest inna niż podaje wnioskodawca. Podała również, że w skład majątku wspólnego wchodzi ruchomości: ława, 2 krzesła rozkładane, taboret, żelazko, kamera P., aparat cyfrowy F., statyw, zestaw garnków, sztuce, zestaw firan, wiertarka, butla gazowa wraz z palnikiem, lornetka i prawo najmu garażu. Wniosła o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty w zakresie wpłaty środków przez cały okres małżeństwa do kasy zapomogowo pożyczkowej w miejscu pracy wnioskodawcy KWK (...) w łącznej kwocie nie mniejszej niż 10.000 zł, w postaci wpłaty środków na polisę ubezpieczeniową (...) w (...) numer polisy (...) w kwocie nie mniejszej niż 5000 zł oraz domagała się rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w łącznej kwocie 15.030,91 zł w postaci:

-wpłat za lokal mieszkalny;

-spłaty wierzytelności hipotecznej na rzecz Banku (...);

-opłaty za garaż

-spłaty 3 rat kredytu za odkurzacz

-opłat za podatek od nieruchomości

-opłat za użytkowanie wieczyste

Domagała się dokonania podziału majątku wspólnego ten sposób, że uczestniczka otrzyma na wyłączną własność nieruchomość, prawo najmu garażu, garaż blaszany, meble kuchenne, sprzęt AGD a wnioskodawca wszystkie pozostałe składniki. Wniosła również o zasądzenie spłaty przy zastosowaniu art. 5 k.c. i obniżeniu spłaty a następnie o rozłożenie jej na raty w wysokości po 250 zł. Uzasadniała, że na uczestniczce spoczął ciężar utrzymania córki albowiem wnioskodawca przekazuje alimenty na poczet jej utrzymania wysokości 500 zł, a uczestniczka zarabia 1300 zł.

W toku postępowania sądowego strony uzgodniły ostatecznie, że w skład majątku wspólnego wchodzi nieruchomość położona w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) o wartości spornej, która ma być przyznana uczestniczce oraz wymienione w sentencji postanowienia ruchomości o podanych wartościach.

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2013 roku pełnomocnik uczestniczki podtrzymał wniosek o rozliczenie nakładów w trybie art. 45 w łącznej wysokości 7515,45 złotych na które składa się: 1/2 uiszczonych opłat za lokal za okres od stycznia 2011 roku do stycznia 2013 roku w kwocie (za rok 2011 1/2 z opłat to 2607 złotych, za rok 2012 i styczeń 2013 1/2 z opłat to 2706 złotych), spłata wierzytelności hipotecznej za okres od 1 stycznia 2011 roku do 1 stycznia 2013 roku w kwocie 3104 złotych (1/2 z należnej kwoty), spłata kredytu na odkurzacz za okres od 1 stycznia 2011 roku do marca 2011 w kwocie 218,30 złotych (1/2 z należnej kwoty). Złożył nadto w trybie art. 45 k.r.i.o. wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny spłaconego przez wnioskodawcę kredytu na odkurzacz w maju 2011 roku w wysokości 250 złotych. (1/2 z tej opłaty to 125 złotych) oraz zwrotu połowy z 500 złotych tytułem należności przekazanej na spłatę kredytu hipotecznego w kwotach po 100 złotych w okresie od stycznia 2011 roku do sierpnia 2011 roku.

W piśmie procesowym z dnia 16 września 2013 roku pełnomocnik uczestniczki wniósł o pomniejszenie wartości rynkowej nieruchomości oszacowanej przez biegłego o wysokość wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wpisaną do

księgi wieczystej nieruchomości. Ostatecznie domagał się tytułem nakładów rozliczenia kwot: opłat za mieszkanie w wysokości 12.431,86 zł, spłaty kredytu hipotecznego w wysokości 7390,40 zł, opłat za garaż w wysokości 424,15 zł, spłaty kredytu za odkurzacz w wysokości 436,59 zł, podatek i użytkowanie wieczyste w wysokości 220 zł oraz rozliczenia nakładów z majątku wspólnego na odrębny : składki na poczet ubezpieczenia (...) w (...) Spółki w wysokości 2964 zł i składki na kasę zapomogowo-pożyczkową w zakładzie pracy wnioskodawcy w wysokości 8855,55zł.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 września 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach w pkt I ustalił, i że w skład majątku wspólnego J. O. i M. O. (1) wchodzi:

a) nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) o wartości 88.187,92 złotych (osiemdziesiąt osiem tysięcy sto osiemdziesiąt siedem złotych 92/100);

b) wymienione w sentencji ruchomości.

W pkt II dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że przyznać na własność wnioskodawcy J. O. ruchomości w postaci zestawu garnków o wartości 40 złotych (czterdzieści złotych), butli gazowej o wartości 50 złotych (pięćdziesiąt złotych), kamery P. o wartości 100 złotych (sto złotych) a uczestniczce M. O. (1) przyznać na własność prawo własności nieruchomości opisanej w punkcie Ia oraz ruchomości opisane w punkcie Ib w pozycji od 1 do 29, 31-32, jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku członka funduszu M. O. (1) w (...) Spółka Akcyjna w W. o wartości 10.228,51 złotych (dziesięć tysięcy dwieście dwadzieścia osiem złotych 51/100) oraz środki pieniężne zdeponowane w (...) Banku Spółce Akcyjnej w W. - produkt strukturyzowany numer (...) o wartości 4615,37 złotych (cztery tysiące sześćset piętnaście złotych 37/100);

w pkt III nakazał uczestniczce M. O. (1) wydać wnioskodawcy J. O. kamerę P. o wartości 100 złotych (sto złotych) w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia;

w pkt IV ustalił, że strony dokonały nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny wnioskodawcy J. O. w wysokości 11.819,55 złotych (jedenaście tysięcy osiemset dziewiętnaście złotych 55/100);

w pkt V ustalił, że wnioskodawca J. O. dokonał nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny w wysokości 249,32 złote (dwieście czterdzieści dziewięć złotych 32/100);

w pkt VI ustalił, że uczestniczka M. O. (1) dokonała nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny w wysokości 20.672,68 złotych (dwadzieścia tysięcy sześćset siedemdziesiąt dwa złote 68/100);

w pkt VII w pozostałym zakresie wnioski o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny oddalił;

w pkt VIII zasądził od uczestniczki M. O. (1) na rzecz wnioskodawcy J. O. kwotę 49.413,07 (czterdzieści dziewięć tysięcy czterysta trzynaście złotych 07/100) tytułem spłaty i wyrównania udziałów w majątku wspólnym w terminie do 31 grudnia 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności;

w pkt IX zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 500 złotych (pięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych;

w pkt X ustalił, że w pozostałym zakresie strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż J. O. i M. O. (1) zawarli związek małżeński w dniu 27 grudnia 1986 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 grudnia 2010 r. orzeczono rozwód między stronami bez orzekania o winie. Wyrok uprawomocnił się w dniu 29 grudnia 2010 r. Ze związku małżeńskiego stron pochodzi córka M. O. (3). Wykonywanie władzy rodzicielskiej zostało powierzone uczestniczce M. O. (1). Uczestnicy pozostawali w ustroju ustawowej wspólności majątkowej i nie zawierali umów majątkowych.

Przez cały okres trwania związku małżeńskiego obie strony były aktywne zawodowo z wyłączeniem pobytu uczestniczki na urlopie macierzyńskim. Wnioskodawca i uczestniczka pracowali na podstawie umowy o pracę.

Stwierdził, że w skład majątku wspólnego stron należy zaliczyć nieruchomość stanowiącą lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...). W księdze wieczystej nieruchomości znajduje się obciążenie w postaci hipoteki zwykłej w wysokości 30.000 zł oraz kaucyjnej w wysokości 15.000zł. Nadto w skład majątku wspólnego zaliczyć należy ruchomości wymienione w sentencji postanowienia o podanych wartościach, a nadto środki pieniężne zdeponowane w (...) Banku Spółce Akcyjnej w W. - produkt strukturyzowany numer (...) o wartości 4615,37 złotych (cztery tysiące sześćset piętnaście złotych 37/100 i jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku członka funduszu M. O. (1) w (...) Spółka Akcyjna w W. o wartości 10.228,51zł (dziesięć tysięcy dwieście dwadzieścia osiem złotych 51/100). Stwierdził, że ruchomości znajdują się w posiadaniu uczestniczki z wyjątkiem kompletu garnków o wartości 40 zł, butli gazowej o wartości 50 zł, które są w posiadaniu wnioskodawcy.

Jak ustalono, wnioskodawca opuścił w 2010 roku lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...), zabierając swoje rzeczy osobiste. Do chwili obecnej uczestniczka zamieszkuje w przedmiotowym lokalu, uiszczając comiesięczne opłaty z tytułu jego utrzymania. Wraz z uczestniczką zamieszkuje tam córka stron. Wnioskodawca ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe i ma tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego. Wynajął inny lokal, który został przez niego wyposażony, część mebli otrzymał w darowiźnie od rodziny w tym siostry uczestniczki A. R. i jej męża, część zakupił.

Sąd Rejonowy ustalił, że po wyprowadzeniu się wnioskodawcy opłaty eksploatacyjne za lokal mieszkalny ponosiła wyłącznie uczestniczka. Kwota ta za okres od 29 grudnia 2010 r. do listopada 2013 r. wyniosła **12.431,86 złotych**. Do chwili obecnej uczestniczka zamieszkuje w przedmiotowym lokalu, uiszczając comiesięczne opłaty z tytułu jego utrzymania. Wraz z uczestniczką zamieszkuje tam małoletnia córka stron M. O. (3). Również uczestniczka uiszcza od 2010 roku opłaty z tytułu podatku od nieruchomości i za użytkowanie wieczyste w wysokości **220 zł**. Nadto od grudnia 2010 roku uczestniczka wyłącznie korzysta z garażu blaszanego stron i ponosi opłaty z tytułu umowy najmu w łącznej wysokości **424,15 zł**. Dokonała również po grudniu 2010 roku spłaty 3 rat za odkurzacz zakupiony na raty w wysokości **436,59 zł**.

Wnioskodawca dokonał spłaty po orzeczeniu rozwodu kwoty 249,32 zł na poczet zakupionego na raty odkurzacza.

Kredyt hipoteczny w kwocie 30.000 zł udzielony stronom na podstawie umowy z 2004 roku kredytu (...) hipoteczny nr (...) zawartej przez strony z (...) Bankiem w W., został do momentu ustania majątkowej wspólności małżeńskiej tylko częściowo spłacony. Pozostałą kwotę w wysokości **7160,08 złotych** uiszcza w całości uczestniczka postępowania M. O. (1) po orzeczonym prawomocnie rozwodzie.

W czasie trwania związku małżeńskiego strony z osiągniętych dochodów z tytułu świadczonej pracy odprowadzały składki na poczet ubezpieczenia (...) w (...) Spółki Akcyjnej wnioskodawcy w łącznej wysokości **2964 zł** według stanu na grudzień 2010 roku. Z tych samych środków były też odprowadzane składki na kasę zapomogowo-pożyczkową w zakładzie pracy wnioskodawcy. Stan tych środków według stanu na grudzień 2010 roku wynosił **8855,55zł**.

Jeszcze w trakcie trwania związku małżeńskiego stron uczestniczka M. O. (1) dokonała likwidacji lokat w G. Banku oraz zadysponowania kwotą 2577,09 zł która w dacie uprawomocnienia się wyroku rozwodowego znajdowała się na rachunku w G. Banku w łącznej wysokości 16.797,26 zł a pieniądze pochodzące z tych lokat przeznaczyła na rozliczenia z byłym mężem dotyczące pojazdu osobowego oraz na życie bieżące. Lokaty te zostały założone z pieniędzy pochodzących z wynagrodzenia za pracę uczestniczki, zasiłku chorobowego oraz zasiłku dla bezrobotnych.

Jak ustalono, obecnie uczestniczka M. O. (1) pracuje na podstawie umowy o pracę, zarabia netto 1300-1400zł, pobiera alimenty na córkę w wysokości 500 zł. Koszt utrzymania mieszkania wraz z mediami wynosi 700 zł a rata kredytu hipotecznego wynosi 230 zł. Pomagają jej finansowo rodzice.

Nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) ma wartość 109.038 zł według stanu na dzień 29 grudnia 2010 roku i cen obecnie obowiązujących. Wysokość wierzytelności istniejącej według stanu obecnego a zabezpieczonej hipoteką wynosi 20.850,08 zł

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności niesporne oraz wymienione dowody w postaci dokumentów, zeznania świadków oraz przesłuchanie stron. Sąd dał wiarę dowodom w postaci dokumentów, albowiem żadna ze stron nie zakwestionowała ich materialnej i formalnej prawdziwości. Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności i dlatego uwzględnił je w całości.

W tym stanie rzeczy zważył Sąd Rejonowy, iż skład majątku wspólnego należało ustalić kierując się normami art. 31 § 1 k.r.o., w części był on nadto bezsporny między stronami. Za bezsporne uznał również, że w skład majątku wspólnego nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...) dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi KW numer (...) o wartości 109.038 zł według stanu na dzień 29 grudnia 2010 roku i cen obecnie obowiązujących. Ostatecznie bowiem strony po złożeniu wyjaśnień ustnych przez biegłego w trybie art. 286 k.p.c nie kwestionowały opinii biegłego. Stanął Sąd na stanowisku, iż w niniejszej sprawie należy dokonać odliczenia obciążenia hipoteką od ustalonej na poziomie 109.850 złotych wartości nieruchomości, co pozwoliło określić jej realną wartość na kwotę 88.187,92 złotych (109.038 złotych – 20.850,08 złotych).

Rozliczeń nakładów z majątków osobistych na rzecz majątku wspólnego dokonano w trybie art. 45 k.r.o. w zakresie udowodnionym przez każde z zainteresowanych w trybie art. 6 k.c.

Jedynie wniosek rozliczenie nakładów w postaci spłaty kredytu hipotecznego w wysokości 7390,40zł został uwzględniony co do kwoty 7160,08zł co wynika z zaświadczenia banku. Łącznie więc uczestniczka dokonała nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny w wysokości 20.672,68zł (12.431,86 zł+7160,08zł+ 424,15 zł +436,59 zł +220 zł) co oznacza, że zwrotowi na jej rzecz podlega 10.336,34 zł, a w pozostałym zakresie wniosek oddalił.;

Natomiast wniosek wnioskodawcy o rozliczenie nakładów w trybie art. 45 k.r.i.o. zasługiwał na uwzględnienie co do kwoty 249,32 zł z tytułu opłat na poczet rat za odkurzacz co oznacza, że zwrotowi na jego rzecz podlega 124,66 zł. Sąd ustalił również, że strony dokonały nakładów z majątku wspólnego na majątek odrębny wnioskodawcy J. O. w wysokości 11.819,55 złotych (jedenaście tysięcy osiemset dziewiętnaście złotych 55/100).

Wskazano, że jeszcze w trakcie trwania związku małżeńskiego stron uczestniczka M. O. (1) dokonała likwidacji lokat w G. Banku oraz zadysponowała już po orzeczeniu rozwodu środkami na rachunku w G. Banku (2577,09 zł) w łącznej wysokości 16.797,26 zł (k. 225) a pieniądze pochodzące z tych lokat przeznaczyła na rozliczenia z byłym mężem dotyczące pojazdu osobowego oraz na życie bieżące. Środki na rachunku bankowym i lokaty te zostały założone z pieniędzy pochodzących z wynagrodzenia za pracę uczestniczki, zasiłku chorobowego oraz zasiłku dla bezrobotnych. Oznacza to, że stanowiły one majątek wspólny (pobrane wynagrodzenie), ale wobec ich nieistnienia w dacie uprawomocnienia się orzeczenia rozwodowego (lokaty) oraz obecnie (środki na rachunku bankowym), rozliczeniu podlega ich równowartość a konkretnie uczestniczka musi zwrócić wnioskodawcy połowę ich wartości 1/2 z 16.797,26 zł.

W następstwie Sąd dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, iż przedmiotową nieruchomość przyznano na wyłączną własność uczestniczce M. O. (1) zgodnie z wnioskiem stron.

Ustalona kwota spłaty i wyrównania udziałów 49.413,07 zł winna jego zdaniem zostać uregulowana w terminie 31 grudnia 2014 roku, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności. Ustalając termin spłaty Sąd wziął pod uwagę obecne możliwości finansowe uczestniczki. W tym kontekście rozłożenie spłaty na raty po 250zł nie zasługuje na uwzględnienie. Rok czasu był jego zdaniem terminem odpowiednim na podjęcie decyzji czy to w kierunku zawarcia umowy kredytu, czy też w kierunku sprzedaży nieruchomości.

Biorąc pod uwagę całokształt wskazanych powyżej okoliczności faktycznych Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do obniżenia spłaty w trybie art. 5 k.c.

W punkcie II Sąd umorzył postępowanie na mocy art. 355 k.p.c. w związku z art. 203k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 520 k.p.c., według generalnej zasady ponoszenie kosztów związanych ze swoim udziałem w sprawie w postępowaniu nieprocesowym. W niniejszym postępowaniu wobec ustalenia równych udziałów zainteresowanych w podlegającym podziałowi majątku wspólnym, Sąd uznał, iż zainteresowani powinni ponieść koszty opłaty sądowej w równym stosunku.

Apelację od tego postanowienia wniosła uczestniczka, domagając się jego zmiany w zakresie pkt VII poprzez ustalenie, że uczestniczka dokonała nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny w wysokości 25672,68zł, w pkt IX poprzez zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwoty 38514,44zł tytułem spłaty i wyrównania udziałów w majątku wspólnym, a także jej rozłożenie na 102 równych rat w wysokości po 321zł, domagając się nadto zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

Skarżąca zarzucała sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego poprzez ustalenie, że spłata połowy wartości majątku wspólnego powinna być zwiększona na rzecz wnioskodawcy o kwotę 8398,63zł, podczas gdy środki na lokacie w G. Banku zostały rozdysponowane między stronami jeszcze przed uprawomocnieniem się rozvodu.

Zarzucała nadto naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu postanowienia, dlaczego rozłożenie należności na raty naruszałoby interesy wnioskodawcy, a także art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 694 kpc polegające na nieustaleniu rzeczywistej wartości majątku wspólnego mimo takiego obowiązku.

Skarżąca podnosiła, że doszło do naruszenia art. 187 § 1 pkt 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez nałożenie na uczestniczkę obowiązku zwrotu wnioskodawcy kwoty 8398,63zł mimo braku wniosku w tym zakresie ze strony wnioskodawcy.

Apelująca zarzucała naruszenie prawa materialnego w postaci art. 5 kc w zw. z art. 212 § 3 kc poprzez jego niezastosowanie i naruszenie zasad współżycia społecznego – działania dla dobra rodziny, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że konieczne jest obniżenie spłaty lub rozłożenie jej na raty z uwagi na dobro małoletniej córki stron.

Wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji uczestniczki i zasądzenie od niej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, o następuje:

Apelacja uczestniczki mogła odnieść skutek jedynie w nieznacznej części.

Sąd drugiej instancji uznał, że ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego zostały poczynione prawidłowo i przyjął je za własne, bez konieczności ponownego przytaczania. Wymagały one jednak uzupełnienia.

W oparciu o dokumenty dołączone do apelacji ustalono, że uczestniczka dokonała spłaty zadłużenia wynikającego z kredytu odnawialnego w wysokości 5000zł na wspólnym koncie zainteresowanych po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej i po wydaniu zaskarżonego postanowienia, ze środków pochodzących z jej majątku osobistego. Stwierdzono nadto, że w dniu 29 lipca 2010r. dokonała na rzecz wnioskodawcy wpłaty kwoty 10000zł tytułem spłaty jego udziału we wspólnym samochodzie R. (...) rocznik 2004. W oparciu o zgodne oświadczenie stron ustalono, że strony dokonały zgodnego podziału majątku wspólnego w zakresie powyższego pojazdu poprzez przyznanie go wnioskodawcy za spłatą w wysokości połowy jego wartości – 10000zł, przy czym ten podział został faktycznie zrealizowany. Podobnie stwierdzono, iż w trakcie trwania wspólności ustawowej wnioskodawca zakupił kolejny samochód marki R. (...), co do którego zainteresowani zgodnie ustalili, iż przydzielony on zostaje uczestniczce, podział

ten faktycznie wykonano. Ustalono nadto, że uczestniczka miesięcznie zarabia około 1300-1400zł, ma na utrzymaniu 17-letnią córkę zainteresowanych, na którą wnioskodawca łoży alimenty w wysokości 700zł miesięcznie. Uczestniczka spłaca raty kredytu hipotecznego w wysokości 210zł miesięcznie.

Jeżeli chodzi o wysokość wspólnych środków na lokatach wchodzących w skład majątku wspólnego na dzień ustania wspólności, ustalono je w oparciu o stosowne zaświadczenia bankowe, natomiast fakt ich przesunięć między zainteresowanymi przed ustaniem wspólności nie ma wpływu na skład i wartość majątku oraz sposób jego podziału. Nie ustalono także, by strony zgodnym porozumieniem po ustaniu wspólności dokonały ich podziału. Nie doszło więc do zarzucanego błędu w ustaleniach faktycznych.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie miało także miejsca naruszenie przepisów prawa procesowego w zakresie art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, skoro Sąd w uzasadnieniu odwołał się do sytuacji życiowej i majątkowej zainteresowanych w kontekście ratalnej spłaty; ma to jednak drugorzędne znaczenie wobec zmiany rozstrzygnięcia w tym zakresie. Podobnie miała się sytuacja odnośnie naruszenia art. 5 kc i art. 212 § 3 kc w kontekście dobra małoletniej córki zainteresowanych, które miałyby być naruszone przez nierozłożenie spłat uczestniczce na raty. Wskazać należy, że wysokość spłaty oraz realne możliwości finansowe uczestniczki nie przemawiały za uwzględnieniem tego wniosku, natomiast sama córka zainteresowanych pozostaje na utrzymaniu obojga rodziców, a wnioskodawca zobowiązany jest do jej alimentacji orzeczeniem sądowym.

Nie doszło także do zarzucanego w apelacji naruszenia art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 694 kpc, skoro wbrew twierdzeniom skarżącej w sentencji postanowienia zamieszczono określenie składu i wartości majątku wspólnego.

Zarzut naruszenia norm art. 187 § 1 pkt 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez rozliczenie nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny we wskazanych kwotach także nie mógł być skuteczny, bowiem wnioskodawca zgłosił w toku postępowania stosowny wniosek, który został też rozpoznany.

Zważył Sąd Odwoławczy, iż wobec uprzedniego zgodnego podziału majątku wspólnego w zakresie kwoty 10000zł zgromadzonej na wspólnym koncie oraz dwóch samochodów marki R. między zainteresowanymi, który nadto został faktycznie przez nie zrealizowany i podtrzymywany, zasadnie nie objęto tych elementów orzeczeniem sądowym.

Jeżeli chodzi o nakłady z majątku osobistego uczestniczki na majątek wspólny należało zwiększyć je o kwotę 5000zł stanowiącą kontynuację spłaty wspólnego zadłużenia zainteresowanych z majątku osobistego uczestniczki, objętą jej wnioskiem. Suma ta zmniejszyła zatem wysokość spłaty obciążającej uczestniczkę na rzecz wnioskodawcy o 2500zł.

Jeżeli chodzi o rozłożenie spłaty na raty, uznał Sąd Okręgowy, iż sytuacja majątkowa i rodzinna uczestniczki, a w szczególności wysokość jej wynagrodzenia oraz okresowych zobowiązań, nie przemawia za taką możliwością. Spowodowałyby bowiem rozłożenie w czasie spłaty na okres zbyt długi, mając na uwadze realne możliwości finansowe skarżącej. Wypada stwierdzić, iż orzeczenie o sposobie spłaty winno uwzględniać realne możliwości majątkowe uczestniczki, by zapewnić możliwość wywiązania się jej ze zobowiązania, a z drugiej strony odpowiadać także uzasadnionym interesom wnioskodawcy, który ma prawo w miarę niedługim czasie otrzymać finansową rekompensatę z tytułu podziału, stanowiącą odczuwalną dla niego wartość.

Za celowe uznał natomiast Sąd Odwoławczy odroczenie na zasadzie art. 212 § 3 kc terminu płatności zasądzonej sumy na rzecz wnioskodawcy do dnia 31 marca 2015r., przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej i życiowej uczestniczki oraz jej realnych możliwości wywiązania się ze zobowiązania stwierdzonego orzeczeniem sądowym.

Z tych względów zmieniono zaskarżone postanowienie w pkt VII i IX ustalając wartość nakładów z majątku osobistego uczestniczki na majątek wspólny na kwotę 25672,68zł, z uwzględnieniem wpłaconej tytułem spłaty wspólnego zadłużenia kwoty 5000zł oraz zmniejszając dopłatę należną wnioskodawcy tytułem wyrównania udziałów w majątku do kwoty 46913,07zł o kwotę 2500zł oraz ustalając termin jej płatności do 31 marca 2015r., na zasadzie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

W pozostałym zakresie jednak apelacja uczestniczki musiała zostać oddalona jako bezzasadna na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 102 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, nie obciążając nimi w rezultacie przegrywającej postępowanie drugoinstancyjne uczestniczki. Miał przy tym na uwadze Sąd Odwoławczy aktualną sytuację majątkową i rodzinną skarżącej, rozmiar jej zobowiązań i realne możliwości finansowe.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Barbara Braziewicz SSO Lucyna Morys – Magiera